

Decanus Facultatis Iuridicae Ortolphus Foman D. Ordinarius Et Professor
Publicus L. S. : Intricatam esse legem cum proponas 4. de transact.
scrupulo destituitur ideoque Bartolus ... P.P. Ienae 14. Iulii Anno 1633.

Jenae

Fomann, Ortolph

Phil 2° 00268/04 (085)

https://dhb.thulb.uni-jena.de/receive/ufb_cbu_00007374

urn:nbn:de:urmel-1229b0dc-03cd-4a80-b0a3-eb798a01fab5-00006739-16

Lizenz: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

urn:nbn:de:urmel-1229b0dc-03cd-4a80-b0a3-eb798a01fab5-00006739-16

ORTOLPHUS FOMAN D. ORDINARIUS ET PROFESSOR PUBLICUS. L. S.

NTRICATAM esse legem cum proponas 4. de transact. scrupulo destituitur ideoq. Bartolus, qui Jure Consultorum signifer & veritatis Magister, ad d. l. 4. refert, se integro anno non habuisse difficiliorem. Sed perplexam quog. interpretes reddiderunt Imperatorum DIOCLETIANI & MAXIMIANI legem transigere 18. C. de Transactionibus. Proinde Goveanus (Cui ex omnibus, quotquot sunt aut fuerunt, Justiniani Juris interpretibus si queramus, quis unus excellat, palmam Cujacius defert) hanc legem omnium Doctorum judicia torfisse, neq. eam adhuc satis intelligi. Hæc difficultas per se non commendat d. l. transigere, siquidem Poeta inquit:

Turpe est difficiles habere nugas

Et stultus labor est inceptarum

Idcirco in juris interpretatione non fucus, vel ostentatio inanis vel argutie inutiles adferenda, sed pensandus est iste apborismus Hippocratis: ἰσθὶς ἡ ζωὴ βραχὺ, ἀρὴν ἡ τέχνη (vita brevis, ars longa: occasio velox. Interim Seneca lib. 6. de beneficiis C. 5. perperam irridet Jureconsultos, acutas nugas esse putans, dum inter hereditatem & res hereditarias distinguitur. Etenim hereditas propriè jus est, nec nisi metonymicè hereditatis appellatione ipsæ res sive bona hereditaria denotantur. Hereditas est quid universitate res in ea contentæ sunt singulares. Pari modo in d. l. transigere, non nuge vel argutie inutiles, sed due in foro frequentissime & utilissime regule proponuntur, quarum una affirmativa, altera negativa. Prima est, quod de crimine capitali transigere vel pacisci liceat, Altera annexitur, quod in publicis criminibus sanguinis penam baud ingerentibus transigere non liceat. Dissentit Hotomannus in illustrib. questionibus quest. 23. vir alias omni literarum genere excultus, qui hæc regulas plane immutat dicens: De crimine capitali post constitutum judicium auctorem neq. pacisci, neq. transigere impune posse, & reum qui de crimine capitali paciscitur, vel transigit, nihil agere, id est, sibi nec prodesse, nec obesse. In criminib. non capitalibus tum ante, tum post constitutum judicium impune & pacisci & transigere: Et reum, si vè ante, si vè post constitutum judicium transigat, infamiam incurere. Verum penes Hotomannum non stetit d. l. 18. corrigere, ac si crimen non Reipublicæ saltem, sed etiam adversarii lesionem privata concernit, & crimen sanguinis penam continet, impune pacisci & transigere etiam ante judicium ceptum permittitur d. l. 18. Idg. in praxi observatur Jul. Clar. lib. 5. §. fui. præf. crim. quest. 58. n. 2. & Gail. de pace publ. lib. 1. c. 11. n. 14. Posteriorem quog. partem d. l. 18. sive secundam regulam usus comprobat Myn. Cent. 2. obf. 79. n. 4. & Weseleb. in 1. ff. de transact. n. 5. videatur Gail. d. c. 11. n. 17. Idcirco in crimine penæ sanguinis non irrogante, reo posthabita transactione, qua sine judicis auctoritate inita erat, penam in Scabinatu Junii 21. An. 1622. distinximus. Porro, num adulterii, quod in prima parte d. l. 18. exceptionis loco adducitur, pena ex lege Julia fuerit capitalis, & quomodo verba: citra falsi accusationem: in fine d. l. 18. accipienda sint, an item & quando quoad transactionem in materia delictorum distinguere oporteat inter cepta & nondum instituta judicia, num transactione peracta, contra reum inquirere liceat, & num ordinariæ, vel extraordinariæ penæ locus relinquatur, de his & aliis utilissimis questionibus. dicta l. 18. explicantibus verba faciet Prestantissimus & Literatissimus Dn. JOHAN-ADOLPHUS KIELMAN ITZHOA HOLSATUS Candidatus Juris dignissimus, qui ITZHOA & patre viro Spectatissimo ac Prudentissimo Dn. JOHANNES KIELMANNO, Illustrissima Principis ac Domine, Domine Marie Ducis Slevoigæ Hofstæ Stormariæ & Dittmarschæ & c. ac nobilissimi canobii, ITZHOENSIS per 33. annos præfectorie denato. Matre verò Lettissimâ & Pudicissimâ ANNA RÜNGEN Cbileni Hofstæ ex optimis & honestissimis parentib. prognata. Hicce à parentibus pietati & probitati à teneris assuefactus in patria schola prima bonarum literarum principia & fundamenta posuit, nec non jecit. Septimū ætatis annū superans Viri Reverendi & Clarissimi, Dn. Martini Michaelis Parochi apud Itzboenses vigilantissimi, jam & cæcis, fide ac informationi commendatus & hospitio præceptoris exceptus fidelem ipsius institutionem per aliquot annos feliciter expertus est. Deinde studiorum continuandorum gratia, LUBECAM missus Viri Clarissimi & Excellentissimi, Dn. M. JOHANNIS KIRCHMANNI, Gymnasti illius Reſtoris laudatissimi & c. factus & publica & privata ipsius institutione per biennium & quod excurrit summo cum fructu usus est, cujus suavis, & de voluntate eorum, quibus obtemperandum erat, cum ad studia Academica tractanda dignus & capax censeretur LUGDUNUM BATAVORUM missus Jurisprudentie per biennium & amplius operâ narravit. Postea ob parentis obitum domum advocatus Wuebergæ se conferens Amplissimi & Consultissimi, Viri Dn. Christiani Carpzovii 7. U. D. & nunc Professoris Francofurti ad Oderâ celeberrimi Disputationum Collegio publico regulari juris differendo interfuit, donec colophon interponeretur. Habuit præterea sub ejusdem Præsidi Disputatione publicâ de quarta legitima, quam Hotomannus legitimariâ vocat. Cumq. pestifera lues grassans ipsum diutius ibi degere non sineret, propitiis visibus, albisq. equis mense Octob. anno 1631. JENAM veniens Studiorum Juridicorum telâ feliciter inchoatâ omnib. nervis bene pertexere annisus est. Expropter primum in Collegio prævato VVesembeciano Prestantissimi & Doctissimi, Dn. Petri Gavellii Sueci: Deinde in Amplissimi, Consultissimi & Excell. Viri Dn. D. Valentini Riemeri Antecessoris in hac Salana Celeberrimi, ut & Scabinatus & judicii Provincialis Assessoris dignissimi Collegæ & Compatri nostri plurimum colendi, Collegio Hackelmanniano tam respondendo, quam opponendo, donec id finiretur, se sedulū & diligenter præbuit; idem & sub ipsius clypeo de restitutionibus in integrum tam in genere, quam in specie mense Augusto anno 1632. publicè disputavit, & theses, quas proprio Marte conscripsit, masculè & cū laude propugnavit. Tandem etiâ in Nobilissimi Viri Dn. D. Dominici Aramæi Jure Consultii Celebratissimi, Facultatis Juridicæ Senioris & Profefs. nec non Scabinatus & judicii Provincialis Assessoris gravissimi & c. Dn. Collegæ, soceri & Compatri nostri colendissimi Collegii publici, in quo præcipue Pandectarum & Codicis Leges perpenduntur, & explicantur, receptus est, ibiq. & respondentis & opponentis partes optimè egit. Non ita pridem monita suavis, Magnifici, Amplissimi & Consultissimi, Viri Dn. D. Henrici ab Hatten., Potentissimi Regis Danicæ & Celsissimi Principis Hofstæ Cancellarii Provincialis, qui Dn. Candidato nostro parentis loco est, nomen suū in Candidatorum album recipi, seq. ad tentamen admitti eo, quod decet modo, petiit, idq. facile impetravit. Admissus in tentamen ita se Dnn. Examinatorib. docta textuum propositorum resolutione, & sufficientib. ad objectiones responsionib. exhibuit, ut ipsi non tantum de eximio in Jurisprudentia profectu gratulatio facta, sed & ad cetera rursus quædam Lectione nimirum cursoria, ut vocant, & Disputatione inaugurali sine ulla cunctatione vel hesitatione aditus apertus fuerit. Crastino igitur die horâ IX. pomeridianâ d. l. 18. publicè in auditorio Jureconsultorum explanabit. Huic Lectioni ut intersint, qui nostro ordini benè cupiant, emic, officiosè & amicè rogantur. P. P. Jenæ 14. Julii Anno 1633.

Typis ERNESTI STEINMANNI

urn:nbn:de:urmel-1229b0dc-03cd-4a
80-b0a3-e798a01fab5-00006739-22